

Književna poročila.

Lapajne Stanko: Mednarodno in medpokrajinsko zasebno pravo krajevine Srbov, Hrvatov in Slovencev s pravnimi granami — posestrimami. Ljubljana, 1929. Tiskovna zadruga, str. 398. Cena 200 Din.

Pred nami leži pod gorenjim naslovom obširno delo in moremo biti po pravici ponosni na ta znanstveni slovenski proizvod. V tem predmetu smemo gospoda avtorja šteti kot eno prvih kapacitet v naši državi. Obširno snov o mednarodnem zasebnem pravu je profesor dr. Lapajne obdelaval že tekom mnogih prošlih let v mnogih posebnih člankih, ki so izšli v »Slov. Pravniku«, »Pravnem Vestniku«, »Zborniku znanstvenih razprav«, v »Arhivu«. Tudi odlični nemški strokovni list »Blätter für internationales Privatrecht« prinaša v letošnji marčni številki na čelu svojih razprav članek izpod peresa dr. Lapajneteta: »Bemerkungen zur Kollisionsnorm des internationalen Kauf-Geschäftes«. Zdi se mi, da je bila živa potreba, da je Lapajne zbral vse te razprave v bistveno popolnjeni obliki in vsebini v sistematično delo.

V poslednjih letih, po prevratu osobito, so napravljale praktikom kolizije pravnih določb istih panog, veljavnih pri nas, v sosednjih pokrajinah naše države in pa v sosednjih, ali tudi v oddaljenih državah (Sev. Ameriki n. pr.) obile težave in končno je prišlo v istih vprašanih mnogokrat do različnih naziranj in celo do različnih rešitev omenjenih vprašanj. Pri tem smo praktični juristi kaj neradi segali po že zastarelem »Blochu«, novejšem »Periću« in dokaj dobrem »Walkerju« — drugih celotnih del že ni bilo več na razpolago. Na tem polju nam je doslej primanjkovalo znanstvene poglobitve. Temu bo odpomoglo to novo sistematično delo dr. Lapajneteta. Šele malo mesecev je preteklo, odkar je izšlo Lapajnetovo delo in vendar je pisec teh vrstic zasledil že v celi vrsti poedinih primerov v sodnih spisih ne le vpliv novega dela na utemeljitev konkretnih pravnih predlogov, temveč tudi direktno sklicevanje na posamezne odstavke knjige. Slednja okolnost je najboljši dokaz, da je bilo s tem znanstvenim delom zadoščeno živi potrebi.

Nova knjiga je mišljena kot učbenik in polaga avtor, kakor pravi uvodoma sam, največjo važnost na kolikor možno strogo in pravilno sistematiko. Ta namera se mu je tudi posrečila, zdi se mi, da v tem oziru prekaša sicer izborno delo avstrijskega avtorja prof. Gustava Walkerja (»Internationales Privatrecht« IV. izdaja 1926). S tem, da se avtor izogiblje preobširnim in prepodrobnim razmotrivanjem v posameznih magistrat im gesetzlichen Spruchverfahren (SZ 25 in 28); Der Ursprung der römischen Einrede, 1910; Praescriptio und bedingter Prozeß (SZ 33); Anklage und Streitbefestigung im Kriminalrecht der Römer, 1917, 1920; Zum römischen Provinzialprozeß, 1919; Der Judikationsbefehl der römischen Prozesse, 1921; Die klassische Prozeßformel, I, 1924.

vprašanih, nudi pazljivemu bravcu prav za prav mnogo več in ga spodbuja k lastnemu razmišljanju. Ni namen tega znanstvenega dela, da bi praktiku dalo kar na mah odgovor na vsak pojavljajoči se dvom. Vsak praktičen pravnik bo s pridom prečital knjigo, da se mu predvsem razbistri pojmovanje cele materije. Zaznal bo tako tudi za vire in pota, ki mu bodo pomogli, da izide v konkretnem primeru iz »gomile težav, ki danes še tlači M. Z. P. k tlom«.

Ne smejo se spregledati navidezno skoro nepremostljive stvarne težave, ki so se sistematičnemu razpravljanju snovi stavile nasproti v razmerah naše države pri pestrosti različnih (šestih) pravnih območij. Avtor je vse te težave srečno premagal in prav razmotrivanje o koliziji norm med posameznimi pokrajinami naše države daje delu posebno vrednost.

Prvi oddelek naše knjige (54 strani) kot splošni del uvaja v snov, razčisti razne pojme, govori o nastanku ter razvoju M. Z. P. Zanimivo je osobito v tem oddelku razpravljanje o kolizijskih normah z ozirom na navezne okolnosti (odstavki XIX. do XXVI.). Walkerjev »Internationales Privatrecht« v svojem prvem delu razpravlja na splošno nele o slednje navedenih pojmih, temveč že tudi o odmejitvah domačega prava od inozemskega, kolikor se tiče to pravo pozitivnih materialnopravnih zakonov o civilnopravnih institutih, skupnih več pravnim poljem. Pravilneje obravnava dr. Lapajne slednje navedeno snov v drugem oddelku svoje knjige — posebnem delu v primeri z zgoraj omenjenim splošnim delom. To pa kratko in pregledno. V razgovor prihaja nato iz vidika M. Z. P. osebno pravo, kateremu da gre po avtorjevem naziranju prednost pred imovinskim. Na tem polju je avtor očitvidno najbolj udomačen. Zdi se mi po vsem, da je ta del (str. 79 do 138) knjige v svoji točnosti najboljši.

Obširna snov kolizij v imovinskem pravu v širšem pomenu besede obdelana je pregledno na straneh 139 do 187. Namen in obseg knjige ne dovoljujeta avtorju, da bi postal mestoma tako obširen, kakor je na istem mestu Walker v svoji zgoraj omenjeni knjigi. Sicer se pa tudi ta ne loteva izčrpno podrobnega reševanja najtežjih problemov. Med te spadajo osobito kolizije in o teh deloma izdane norme, ki so nastale po razpadu in razdelitvi bivše avstro-ogrske monarhije glede pogodbnih plačila v denarju (prim. tudi odstavek XCIII. v petem oddelku Lapajnetove knjige).

Ne v splošnem delu, temveč pravilneje v posebnem (tretjem) oddelku se loti pisatelj »prava tujcev« kot »predpostavke nastanku in razvitku M. Z. P.«. Posebno je zanimivo razpravljanje o recipročnosti, retorziji in represalijah.

V četrtem oddelku svoje knjige (stran 202 do 288) se bavi pisatelj obširno z vprašanji, ki se tičejo mednarodne pravne zaščite in pomoči. Govoriti je tu prav za prav o posebnem znanstvenem delu svoje vrste. Avtor sam v predgovoru pojasnjuje, zakaj da je predmetno snov uvrstil kot posebni četrti (in ne kot zadnji) oddelek. Baš ta oddelek bo pridobil

novi knjigi iz umevnih razlogov največ prijateljev. Izčrpnost je pa tu zaradi skoro od meseca do meseca se preminjajočih in dopolnujočih predpisov, posebno o mednarodni medsebojni pravni pomoči, skoro nemo-goča. Nove konvencije med našo državo in raznimi inozemskimi državami našteva nova knjiga na mnogih mestih (stran 195, 267, 280 i. dr. ter v »Dodatku), a opozarja pravilno, da je gledati (prim. čl. 12. pogodbe med glavnimi zavezniki ter njim pridruženimi silami ter državo SHS 10./9. 1919, št. 301 Ur. l. iz leta 1921) tudi še na starejše konvencije, sklenjene že od bivše kraljevine Srbije. Obilo je tudi v naši državi od strani pravosodne uprave izšlo internih predpisov, na katere se avtor pač ni mogel ozirati, že zato ne, ker bi zašel preko začrtanega si okvira. Opozarja sam mestoma na še druge viře, n. pr. na Krek-Škerljevo delo o izpremembi in uporabi avstrijskih civilnopravnih zakonov v naši državi. Sporočam javnosti, da sta za novo izdajo znanega Neumanovega komentarja k avstrijskemu izvršilnemu redu slično snov k določbam izvršilnega reda predelala gospoda sodnika dr. Eberl in dr. Sajovic.

V petem oddelku preide avtor na specialno mednarodno zasebno pravo, a tu se omejuje na predmete, kjer so kolizijske norme najbolj razvite, kar je z ozirom na obseg in smoter, ki jo avtor daje svoji knjigi, povsem pravilno. Vidimo pa tu, kako ogromno da je polje, ki bi ga bilo še obdelavati. Moderni zakoni v zaščito neposredno ne gmotnih dobrin vsebujejo, ustrezaje živim potrebam meddržavnega gospodarskega in pravnega prometa mnogo obširneje razmejitvenih pravil, nego starejši zakoni iz prejšnjih dob. Opozarjam le na naš načrt zakona o nečedni tekmi v gospodarskem prometu (posnetem sličnima zakonomu češkoslovaške in avstrijske republike) in češkoslovaški načrt zakona o kartelih.

Zadnji oddelek knjige je odkazan za naše razmere toli važnemu medpokrajinskemu zasebnemu pravu. Sistematično je ta oddelek urejen prav slično kakor ostala tvarina cele knjige. Avtor razlaga tudi načela o medpokrajinski pravni zaščiti in pomoči. Izenačba zakonov sicer hitro napreduje, vendar bodo še marsikaka načela, katera razmotriva nova knjiga, ostala še dolgo časa aktualna. V celoti sem naziranja, da je ustvaril profesor dr. Lapajne delo velike znanstvene in tudi praktične vrednosti. Čitaje knjigo sem spoznal na sebi, kako potrebno je tudi staremu praktiku, da se поблиžje seznanj s tem predmetom.

Avtor je tudi slogovno in jezikovno srečno rešil svojo nalogo; knjiga ni suhoparna, lahko jo je čitati in umeti. Po nujni potrebi je seveda moral avtor ustvarjati za razne pojme tudi nove izraze. Jaz sam ne najdem boljših, zato se vzdržim v tem pogledu vsakih pripomb.

Dr. Edvard Pajnič.

Jasinski Mihail: Iz istorije Kastavskog statuta. Posebni odtisek iz Zbornika znanstvenih razprav I. VI. (1927—1928). Str. 21.

Pisatelj, naš specialist za istrske mestne statute, se je v tej študiji povrnil h Kastavskemu statutu, o čigar nastanku je bil v III. letniku

istega zbornika razpravljaj. Dokazal je bil tam, da prvotni statut (57 poglavij) ni nastal naenkrat, nego v treh kratih, in sicer l. 1400. (prvih 25 poglavij), leta 1465. in pa v začetku XVI. stoletja, ne da bi se dalo točno reči, katera poglavja so bila drugič, katera pa tretjič pridejana. Sedaj se bavi pisatelj s sistematično obdelavo prvotnih 57 poglavij, ki jih po času formuliranja zopet deli v štiri skupine, prvo, najstarejšo, s poglavji 1 do 25, drugo, nesamostojno, s poglavji 26 do 31, tretjo, prav tako važno, kakor je prva, s poglavji 32 do 48, in četrto s poglavji 49 do 57. Sistema tudi tukaj ni, nego tudi v teh 57 poglavjih so določila v tekst uvrščena po kronološkem redu. Odstira se nam pogled v davnino, tja v dobo pred letom 1400! Spoznamo, da je zaradi častitljivosti, nikakor ne po naključju, mnogo kastavskih norm ravnih vinodolskim določilom, in da je imel Vladimirski-Budanov prav, ko je izrekel sodbo, da je kastavski statut v primeri z ruskimi spomeniki mlajši zgolj od Ruske pravde. »Zakon grada Kastva« je eden izmed najstarejših pravnih spomenikov ne le na slovanskem jugu, marveč na Slovanskem sploh. Kastavski statut pa je tudi po obsegu velik. Kos mu je le krški, prekaša ga zgolj poljički. Diči ga to, da mu je vsebina slovansko pravo v dosti čisti obliki, zakaj italijanski vpliv je malenkosten. Neki sistem ali vsaj dosleden red je zasledil pisatelj le v 1. in 3. delu prvotnega statuta. Prvi, najstarejši del, je jedro in zares kodeks s finančnim (1 do 3), sodnim (4 do 5), kazenskim (6 do 19) in grajanskim in sodnim pravom (20 do 24) ter s policijskimi predpisi (25). Kakor sploh stare slovanske spomenike, tako odlikuje tudi ta prastatut pretežnost kazenskih norm (14 izmed 25). Kaznuje se psovanje, tepež, telesna poškodba, goljufija, tatvina in razboj. Tatu, ki je »sam pred sobom kral« (čl. 18), je imel Mažuranić za žeparja, a po krivem, kajti ta samokrad je bil simulant ali pritvarjavec tatvine, kakor je pisatelj dokazal že v svoji obdelavi veprinskega statuta. Tretja skupina poglavij se nanaša na upravno in sodno avtonomijo kastavskega mesta. Sistematično obdelujoč gori rečene štiri skupine, opozarja pisatelj na podrobno obdelano vsebino kastavskega statuta v razpravi C. Mikuža »Notranji ustroj avtonomnih mestnih občin vzhodne Istre po kastavskem, veprinskem in moščeniškem statutu«, obelodanjeni v Pravnem Vestniku, 1927., str. 137—163. »Zakoni grada Kastva« niso zakonodajno delo, nego so zgolj pismeno formuliranje starih pravnih običajev, »zakonov«. Z isto dokazno tehtnostjo, ki jo vsebuje zgodovina postanka kastavskega statuta, dokazuje to analogija z ostalima dvema statutoma, na Kastavščini nastalima, z veprinskim in moščeniškim statutom. Toda pomniti je treba, da je poleg običajnega prava, ki je prvi in glavni vir, tudi dosti določil, ki so novonarejena v namenu, da bi se odpravile vrzeli, ki so se v praksi pokazale. »Zakone« je izdajal kapetan (vicekapetan, namestnik) ali samo s kolegijem 12 starejšin ali pa tudi ob sodelovanju tako zvanega malega

sveta (12 predstavnikov »od puka«) ali tako zvanega veljega sveta (24 predstavnikov »od puka« ali »deputanov grada Kastva«). Kdaj je nastopil zgolj starejšinski svet, kdaj tudi mali ali pa veliki svet, je težko reči, prej ko ne je bila to stvar naključja, t. j. časa, kraja in drugih vnanjih okoliščin. Čeprav so bili »stari zakoni« Kastva v marcu 1635. l. ukinjeni, novi gospodar (jezuitski samostan na Reki) z novosestavljenim, po zgledu urbarjev urejenim statutom svojim interesom ni dosti poslužil, zakaj stari statut je obdržal svojo veljavnost kar v držema tja do konca XVIII. stoletja. Tako so se znali Kastavci zoperstaviti! Zgodovina poroča, do so nad vse krepko branili svojo upravno in sodno avtonomijo. Ta močna konservativnost pa dviga tudi zgodovinsko pravni pomen, ki ga je imel kastavski statut doslej med jugoslovanskimi spomeniki, na prvo mesto med hrvatskimi statuti občin in mest. Na tem spoznatku ima pisatelj zaslugo, ki jo je treba brez pridržka priznati.

Dr. Francé Goršič.

Mell Anton: Das Steirische Weinbergrecht und dessen Kodifikation im Jahre 1543. (Akademie der Wissenschaften in Wien, Phil.-hist. kl. Sitzungsberichte: 207. B., 4. Abt.) Holder-Pichler-Tempsky, Wien und Leipzig 1928. Str. 155.

Dasi se avtor oznanjene publikacije na nas Slovence skoraj nič ne ozira, jo vendar radostno pozdravljamo. Gre za pojasnitev, kako so gorske bukke nastale, to je tisti zakon, ki je služil izza kmečkih uporov še tri stoletja za podlago slovenskega običajnega prava med prostim ljudstvom v vinogradniških okoliših neposredno, drugod pa posredno, to pa ne samo na Štajerskem, ampak po vsej Sloveniji. Mell je uporabil najstarejše viire, ki pričajo o vinogorskih pravnih razmerah, med njimi listino iz l. 1236 o vinogradniških razmerah na posestvih nemškega viteškega reda, takisto pa tudi vse druge predhodnike gorskih bukev. Med temi je obdelal tudi rokopis ljubljanske študijske biblioteke iz početka 16. stoletja. Če pravi (n. str. 60), da se ne dajo dokazati nikakšni odnosi med tem rokopisom in štajerskim vinogorskim pravom, velja to pač samo glede neposredne souporabe tega rokopisa pri kodifikaciji osnutka za gorske bukke. Inače pa je bilo pravo po ljubljanskem rokopisu čisto gotovo znano vsaj tistim članom štajerskih stanov, ki so imeli svoje vinograde tudi po Dolenjskem (n. pr. nemški viteški red). Zanimiv del monografije je opis kodifikacijskih naporov, ki so trajali od l. 1526 do l. 1543, a najvažnejši pa dodatek, ki prinaša točno besedilo gorskih bukev od 9. februarja 1543 in prikazuje sinoptično starejše tekste ter pojasnjuje nekatere pravne določbe. Vendar komentarja avtor ni hotel napisati.

Iz prvega poglavja vidimo, da razločuje Mell med »Bergholden im engeren Sinne«, ki so bili osebno in z zemljo podložniki gorskega gospoda, in med drugimi »Bergholden«, ki so bili samo glede vinograda njegovi podložniki. Škoda, da se ni oziral pri tem na nemški pisane protokole o vinogorskih zborih iz slovenskih pokrajin, ki vsaj sprva razlikujejo točno med »Measchen« (mejaši) in »Bergholden« (sogorniki). Da bi poznal

Mell še slovenske spise o vinogorskem pravu (Grudna, Vrhovca, pisca teh vrstic), bi se mogel poslužiti še drugih nemških virov, osobito osnutka za poboljšane gorske bukve deželnih kranjskih stanov iz l. 1595 in protokolov o vinogorskih pravnih, ki bi mu nudili marsikatero pojasnilo giede določb gorskih bukev iz l. 1543, čeprav ex post. Bržčas bi potem ne trdil, da so v čl. 20 navedene osebe, »die mit aigem rukh im perkrechten gessessen«, vinogradniki, »die im Bergrechte mit eigenem Rücken sitzen (str. 97). Taka razlaga nima smisla, pač pa ona Otona Stowasserja (Niederöest. Weistumtexte, 1925, ki ga pa Mell nikjer ne citira) namreč, da pomeni »aigem Rugh« (ali »Ruckhen«) — eigener »rauch«, t. j. dim ali ognjišče.

Monografija je pisana raz stališče čistega zgodovinarja. Kot tak je Mell tako znan, da njegovega slovesa ni treba utemeljevati. Opravil je — skoraj bi rekli, ne da bi to hotel — s svojimi raziskovanji velezaslužno delo tudi za Slovence in za njihovo še tako malo poznano pravno zgodovino.

Dr. Metod Dolenc.

Döring Woldemar Oskar: Psychoanalyse und Individualpsychologie. Lübeck, 1928. Verlag von Charles Coleman. Str. 105.

V bistvu je označiti to delo za sijajno apologijo Freudovega nauka o nezavestnih rečeh (Lehre vom Unbewussten), ki naj da podlago za razčlenjenje fenomena duševnosti. Po obliki pa gre za reprodukcijo šestere predavanj, ki so bila namenjena izobraženi lajiški publiki. Prvo prinaša kot uvod pregled modernih teorij in psihologije (Ziehenova asociacijska, Wundtova apercepcijska, Sternova teološka psihologija itd.); drugo govori o teoriji napačnih storitev (Fehlleistungen), kakor so zarečenja, lapsus calami, pozabljenje, založitev itd.; tretje o spolnem življenju ljudi, počenši od dojenčkov (!), četrto o teoriji sani, peto o nauku o nevrozah, zadnje pa se peča z »individualno psihologijo« Alfreda Adlerja. Slednje pomenja Döringu korak naprej pri poglobitvi psihološke analize; to pa tako, da naj imata i Freud i Adler prav: Če ne pride ozdravljenje duš od nevroze po eni metodi, naj se poskusi druga.

Kdor hoče dobiti hitro točen pregled o teh zamotanih, pa še malo poznanih problemih, naj si prečita oznanjeno delo; Resnično, ne bo mu žal. Prav posebno pa bi priporočili tak študij našim preiskovalnim sodnikom in vnetim zagovornikom. Poljudnost je tu posebna prednost. Orisani praktični primeri pa ostanejo spričo svoje velike zanimivosti trajno v spominu. Marsikakšen vzporeden primer iz življenja, ki bi ostal zagonetka, dal se bo — če ne drugače, pa vsaj s pomočjo Freudovih lastnih del, na katera Döring opozarja, — na presenetljiv način kot naraven pojav raztolmačiti.

Dr. Metod Dolenc.

Walter Franz M.: Geist der Juristen. Eine Anthologie. Franz Winkler, Verlag »Im Buchladen«, Linz a. Donau. 1928. Str. 79.

Da si osveži spomin na imenitne izreke pravnikov, poseže marsikdo, četudi ni pravnik po poklicu, rad po zbirki, kakor je oznanjena knjiga.

Pretežna vsebina v njej so pravnomodroslovni izreki, le tu pa tam se pokaže iz goste mreže izrekov kakšen praktični pravni problem. Nehoté se spominjamo pri tem delu na splošne zbirke za intelektualce, kakor n. pr. na Reinerjevo knjigo »Aus der modernen Weltanschauung. Leit-motive für denkende Menschen«. Ali »Geist der Juristen« po praktični izvedbi sicer dobre osnovne misli z daleko po svoji kakovosti ne doseže. Predvsem ni videti rdeče niti ob zasnovi. Priobčevalec je nizal in nizal rimske, nemške, tudi nekoliko francoskih in angleških jurističnih krilatic, ali vse to brez misli vodilje. Dal jim je sicer iz svojega tudi napise kot »marginalne rubrike«, a ti so mnogokrat precej neizraziti, mnogokrat le po sili »apartni«, enotnega kova pa ni. K temu še pride, da v knjigi ni nobenega oddelka ali pododdelka, niti ne kazala. Pisatelj obeta, da bo v eventualni drugi izdaji stvar razširil in izboljšal. Kakor bi si želeli res lepe zbirke dokumentov pravniške modrosti iz ust prominentnih znanstvenikov, ne izključivši seveda slovanskih, vendar bi dvomili, da doseže sedanja vsebina zbirke skorajšnjo razprodajo prve izdaje.

Dr. Metod Dolenc.

Wolf Erik: Verbrechen aus Überzeugung. Heidelberger Antrittsvorlesung. J. C. B. Mohr (Paul Siebeck). Tübingen, 1927. Str. 32.

Povod za to razpravo je dala določba predloga za nov nemški kazenski zakonik, ki predvideva za delikte, storjene iz prepričanja, namesto difamujoče kazni na prostosti — posebno milo kazensko sredstvo — »Einschliessung«, kar bi bilo slovenski menda »zaprétje«. Wolf razlaga najprej pojmovne razlike med navadnimi zločinci in med zločinci iz navede, preiskuje, katere vrste deliktov se dajo »iz prepričanja« storiti, pride pa do zaključka, da se smejo kot »hudodelci iz prepričanja« tipizirati le politični hudodelci. Vsa prepričanja, ki so v nasprotju z obstoječim pravnim redom, praviloma niso, tako pravi Wolf izraz osebne, ampak socialne nravnosti, zato more biti »hudodelec iz prepričanja« le sociološki tip. Do tega spoznanja pride znanost. Ona pa mora, uči Wolf na vse zadnje, prepustiti borbo med zastopniki absolutnosti, ki nočejo izjeme za hudodelce iz prepričanja, in med tolerančniki, ki jih dopuščajo, »človeškim nalogam pravnikov naših dni«. Ta dobresedni prevod teksta je le en primer, kako rabi avtor visokodoneče besede za misli, ki bi se dale mnogo jasnejše povedati. Takih mest pa bi lahko navedli še mnogo več.

Dr. Metod Dolenc.

Moller, Wolff, Kalisch: Handbuch der Internationalen Rechtsverfolgung. V. Ausgabe. Carl Heymanns Verlag. Berlin. 1929. Str. 471.

Naznanjena priročna knjiga, ki je izšla v prejšnjih izdajah že pred svetovno vojno, ima namen, kakor je videti že iz naslova in ureditve, podati kratek pregled po civilnem (materialnem in formalnem) pravu velike množine evropskih držav. Gre samo za preglede različnih prav in za orientacijo, saj je obravnavanih na 471 straneh 25 držav. Zato pa je potrebno, da prinašajo ti pregledi samo bistvene, značilne črte prikazanih pravnih sistemov in da so — zanesljivi. Izdajatelj pravijo v pred-

govoru, da je to prva nemška izdaja po svetovni vojni in da so prispevke za posamezne dežele po možnosti revidirali in da so zlasti upoštevane države, ki so nastale po svetovni vojni. Toda tej trditvi moramo oporekati, vsaj kolikor se tiče naše države. Prispevek za Jugoslavijo (tak je naslov dotičnega pregleda) šteje 14 strani. Pod naslovom je omenjeno, da ima država prebivalcev 12,000.000 in glavno mesto Beograd 125.000, potem pa sledi pregled srbskega prava, ne da bi bilo le z besedico omenjeno, da je to samo pravo srbskega pravnega ozemlja. Od novejših zakonov sta v tem pregledu samo omenjeni ustava iz l. 1921. in naredba prav. min. o pospežitvi poslov pri sodiščih iz l. 1921. Kdor se ne spozna, mora po tem poročilu misliti, da je Jugoslavija enotno pravno ozemlje. Naj še navedemo, da je tudi v italijanskem pregledu prikazan še stari odvetniški zakon in niso zabeležene izpremembe po novem zakonu iz l. 1927. To vse kaže, da prireditelji niso nastopali s tisto vestnostjo, ki je pri takšnih delih potrebna.

Dr. R. Sajovic.

Maklecov Aleksander: Pravovaja obrana mlodeži v Čehoslovackoi Republike. Posebni odtis iz »Russkaja škola na rubežom« št. 29—30. Praga 1929. Str. 34.

Šuklje Fran: Ustava in uprava. Ponatis iz »Časa« l. XXIII. Ljubljana. 1929. Str. 20.

Za zaščitu i osiguranje radnika. Beograd. 1929. Memoar centralnog sekretarijata radničkih komora i slobodnih radničkih sindikata podnet predsedniku ministarskog saveta i ministru socialne politike. Str. 79.

Zakon o advokatima za kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca. S predgovorom i opaskama. Zagreb. 1929. Naklada Društva odvjetnika u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji. Str. 66. Cena 16 Din.

Zakon o zemljiškem katastru. Ljubljana. 1929. Tiskovna zadruga. Str. 29. Cena s poštnino 13 Din.

Zakon o advokatih za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ljubljana. 1929. Tiskovna zadruga. Str. 65. Cena s poštnino 19 Din.

Zakon o ureditvi rednih sodišč. Zakon o sodnikih rednih sodišč. Zakon o državnem tožilstvu. Ljubljana. 1929. Tiskovna zadruga. Str. 96. Cena s poštnino Din 27.—.

Razne vesti.

V Ljubljani, meseca julija 1929.

Proslava štiridesetletnice društva »Pravnika«. Letos, dne 26. januarja je preteklo štirideset let, odkar društvo »Pravnik« obstoji. Ta, nele zanj samo, marveč sploh za slovensko kulturo važni dogodek sklenilo je društvo sicer skromno, a vendar dostojno proslaviti. Dne 20. marca je izšla slavnostna številka »Slovenskega Pravnika« in prinesla poleg izbrane in bogate strokovne vsebine opis društvenega delovanja v preteklih štiridesetih letih